

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A végrehajtás megszüntetése iránti perek szabályozása az új Pp. tervezetében

Szerző: dr. Rainer Lilla

Budapest, 2016. június

I. Bevezetés

A törvényesség érvényesülése különösen fontos az olyan jogintézmények esetén, amelyeknél állami kényszer alkalmazására kerülhet sor, és amelyek a személyek vagyoni jogainak korlátozására vagy megvonására irányulnak.¹ Ennek következtében a bírósági végrehajtás során rendkívüli jelentőségű a jogorvoslat szabályozása, amely két módon történik: nemperes eljárási jogorvoslati lehetőségekkel, amelyek jelenleg a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényben (Vht) kerülnek szabályozásra, illetve a Vht. egyes jogorvoslati lehetőségei mellett bekapcsolódik a peres eljárás is, mint a törvényesség garanciája. A jelenleg hatályos, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényben (Pp.) szabályozott végrehajtási perek célja szintén a bírósági végrehajtási eljárás során bekövetkezett jogsérelmek orvoslása, és egyes esetekben az anyagi jogi kérdést eldöntő érdemi per szerepét is betöltik. A Vht. a jogorvoslatok kifejezést használja, az itt szabályozott jogorvoslati lehetőségek elbírálása nemperes eljárásban történik, perorvoslatok a Pp. XXV. fejezetében szabályozott végrehajtási perek tekintetében merülnek fel.² A végrehajtási perek *„kiindulásukat tekintve a végrehajtási eljáráshoz kapcsolódnak, de annak nem részei, mivel az eljárás jellegénél fogva elkülönülnek a végrehajtástól”*.³

II. Az új Polgári perrendtartás koncepciója

A végrehajtási perek szabályozását is átalakítja az új Polgári perrendtartás folyamatban levő kodifikációja, amely során megfogalmazódott az igény a világos, átlátható és egyszerűbb szabályozás iránt. Ennek megfelelően az új Polgári perrendtartás Kormány által elfogadott koncepciója⁴ a szabályozási elvek és célok között rendezte azt, hogy *„a különleges perekre vonatkozó szabályozás fenntartása mellett ... a védendő érdekek és kiemelt szempontok mentén kizárólag az indokolt eltérések fogalmazhatók meg az egyes különleges perek esetében”*⁵. A Polgári Perjogi Kodifikációs Szerkesztőbizottság által az Igazságügyi Miniszter részére megküldött, a polgári

¹ Vida István: Végrehajtási perek. In: Németh János (szerk.): A polgári perrendtartás magyarázata, második kötet. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1999. 1555.o.

² Németh Zoltán György: A jogorvoslati jog érvényesülése a végrehajtási eljárásban. Debreceni Jogi Műhely, 2011/1. http://www.debrecenijogimuhely.hu/archivum/1_2011/jogorvoslathoz_valo_jog/ (2016.06.10.)

³ Kengyel Miklós: A magyar polgári eljárásjog. Osiris Kiadó, Budapest, 2003. 451. o.

⁴ Az új Polgári perrendtartás koncepcióját (továbbiakban: Pp. koncepció) a Kormány a 2015. január 14. napján megtartott ülésén fogadta el. A Pp. koncepció elérhető itt: <http://www.kormany.hu/download/f/ca/30000/20150128%20Az%20C3%BAj%20polg%C3%A1ri%20perrendtart%C3%A1s%20koncepci%C3%B3ja.pdf> (2016.06.10.)

⁵ Pp. koncepció 3. oldal

perjogi kodifikációról szóló 1267/2013 (V.17.) Korm. határozat által elkészíteni rendelt Konceptió I. Tervezete (2014. június 30.) szintén rögzíti, hogy „a Konceptió a különleges perek körének meghatározása során a mértéktartásra törekszik, kerülni szándékozik a felesleges túlhajtásokat, és csak ott látja szükségesnek különleges pertípus megalkotását, ahol annak eljárásjogi szakmai indoka van”.⁶

III. Az új Polgári perrendtartás tervezete

Az Igazságügyi Minisztérium 2016 áprilisában közigazgatási és társadalmi egyeztetés keretében közzétette az új Polgári Perrendtartás tervezetét⁷ (továbbiakban: Tervezet), külön fejezetben szabályozva a végrehajtási pereket, amelyeken belül a legjelentősebb újítások a végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti pereket érintik. A Tervezetet a jelenlegi elképzelések szerint az Országgyűlés 2016 őszén tárgyalná meg, és elfogadása esetén 2018. január 1-től lépne hatályba. A végrehajtás megszüntetési és korlátozási perekre vonatkozó tervezett szabályozás jelentősebb témakörei az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

1. Érvénytelenség

1.1. Az érvénytelenség esete a hatályos szabályozás alapján

A hatályos szabályozás értelmében, a Pp. 369. § a) pontja alapján a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és a vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt per indítható abban az esetben, ha a felperesi hivatkozás alapján a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre. A végrehajtási lappal elrendelt végrehajtás megszüntetése iránti perhez képest a végrehajtási záradékkal elrendelt végrehajtás esetén többlet-hivatkozási elem az, hogy az alapul fekvő követelés érvénytelen. A végrehajtási záradékkal elrendelt végrehajtás megszüntetése iránt per a végrehajtási lappal elrendelttől abban különbözik, hogy itt a követelés jogalapja is vitássá tehető, azaz bizonyítani lehet, hogy a követelés

⁶ Konceptió I. Tervezete 278. o.

⁷ Az új Polgári perrendtartás tervezete elérhető:

https://www.google.hu/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiX3NCfmp7NAhWEVxQKHUWaCrEQFggvMAQ&url=http%3A%2F%2Fwww.kormany.hu%2Fdownload%2Fc%2F4c%2Fa0000%2F20160411%2520Pp%2520el%25C5%2591terjeszt%25C3%25A9s_honlapra.pdf&usq=AFQjCNHPBPRhcUP8MMhFbuS5GP64W6iJ5g&sig2=dsW7ShCsvEpX6WpSI0klkA&bvm=bv.124272578,d.d24 (2016.06.10.)

érvényesen nem jött létre. A záradékolt okiratban foglalt követelés tekintetében a bíróság érdemben még nem döntött, erre a végrehajtás megszüntetési perben van lehetőség. A perben a záradékolt közokirattal szemben is helye van ellenbizonyításnak,⁸ azaz a felperes - a per sajátossága, illetőleg rendeltetése folytán - mindazokra a tényekre és körülményekre hivatkozhat, amelyekkel védekezhethetne abban a perben, amit a végrehajtást kérő záradékolási kérelem helyett ellene indítana.

Rendszeresen előforduló eset, hogy a felperes a végrehajtás megszüntetése iránti perrel egyidejűleg, azzal párhuzamosan érvénytelenség megállapítása iránt is keresetet terjeszt elő - előbbi jellemzően azért, hogy a végrehajtás felfüggesztéséről a bíróság rendelkezhesen, miután a hatályos szabályozás nem ad lehetőséget az érvénytelenség megállapítása iránti perben a végrehajtás felfüggesztésére. A két per egyidejű folyamatban léte az egységes bírói álláspont szerint ez nem okoz összefüggőséget, mivel - bár ugyanazon felek között, ugyanazon ténybeli alapból származik a jogvita - a két per nem ugyanannak a jognak az érvényesítése iránt történik, tekintettel arra, hogy a végrehajtás megszüntetése iránti perben a kereseti kérelem csak a végrehajtás megszüntetésére terjed ki, az alapul fekvő szerződés érvénytelensége csak a kereset indoka. Amennyiben viszont a két per egyidejűleg zajlik, előfordulhat, hogy a megszüntetési és az érvénytelenségi pert tárgyaló két bíróság ellentétes álláspontra jut a szerződés érvénytelensége tekintetében, amely sérti a fél jogbiztonsághoz való jogát, és gyengíti a társadalom jogrendbe vetett bizalmát.

1.2. Az érvénytelenség az új Pp. Tervezete alapján

A Tervezet legjelentősebb újítása, hogy a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti per keretei között megszünteti azon lehetőséget, hogy a felperes a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal elrendelt végrehajtás esetén a keresetet azon az alapon terjessze elő, hogy a követelés érvényesen nem jött létre. A Tervezet 548. § (2) bekezdésében rögzített szabályozás eredményeképp megszűnnének a párhuzamosan indított érvénytelenség megállapítása iránti perek, valamint végrehajtás megszüntetése iránti perek - azzal, hogy a Tervezet a 131. § alapján a hatályos szabályozáshoz képest lehetőséget teremt az érvénytelenség megállapítása iránti perben is

⁸ BH2006.255., LB Pfv.I.21.013/2009/7.

a végrehajtási eljárás felfüggesztésére. Így amennyiben a felperes arra hivatkozik, hogy az alapul fekvő követelés érvényesen nem jött létre, az általános szabályozás szerinti érvénytelenség megállapítása iránti pert indíthat, amely során a bíróságnak lehetősége van a perrel kapcsolatos végrehajtási eljárás felfüggesztésére. A perben hozott ítélet alapján pedig a végrehajtás nemperes eljárás keretében, a hatályos Vht. 56.§-a alapján lenne megszüntethető.

2. Elévülés

A Pp. nem rendelkezik kifejezetten arról, hogy végrehajtás megszüntetése iránti kereset elévülésre hivatkozással előterjeszthető lenne. A végrehajtási lappal elrendelt végrehajtás esetén az ilyen hivatkozás a Pp. 368. § a) pontja alapján bírálható el, azon az alapon, hogy a perben közölni kívánt tény akkor történt, amikor az már nem volt közölhető a végrehajtható okirat kiállításának alapjául szolgáló határozat meghozatalát megelőző eljárásban. Végrehajtási záradékkal elrendelt végrehajtás esetében pedig a Pp. 369. § b) pontja a megfelelő hivatkozási alap, azaz, hogy a követelés egészben, vagy részben megszűnt - miután az elévült követelés bírósági úton nem érvényesíthető.

A Tervezet ezzel szemben a végrehajtási záradékkal elrendelt végrehajtás esetében kifejezetten rögzíti,⁹ hogy a keresetlevél előterjeszthető arra hivatkozással, hogy a követelés vagy a végrehajtási jog elévült.

3. Illetékesség

A hatályos szabályozás alapján a végrehajtás megszüntetése, korlátozása iránti perekben kizárólagos illetékességi szabály érvényesül. A Pp. 367. §-a értelmében a perre kizárólag az a bíróság illetékes, amely a végrehajtási eljárást elrendelte; ha pedig a végrehajtási eljárást a törvényszék vagy a közigazgatási és munkaügyi bíróság, illetve a közjegyző rendelte el, kizárólag az adós lakóhelye szerinti járásbíróság illetékes. A Vht. 225. § (6) bekezdése alapján a végrehajtást elrendelő bíróságnak azt a bíróságot kell tekinteni, amely a végrehajtható okirat kiállítására jogosult.

⁹ Tervezet 548. § (2) bekezdésének a) pontja

A Tervezet 549. §-a az illetékességi szabályt változatlanul hagyva rendezi, hogy a perre kizárólagos illetékességgel a végrehajtást elrendelő járásbíróóság rendelkezik. Ugyanakkor indokolt lenne figyelembe venni azt, hogy a végrehajtás megszüntetése iránti perre a végrehajtás foganatosításának szakaszában kerül sor, miután az adós ekkor értesül a végrehajtásról, és ekkor tud pert indítani a megszüntetés iránt. A végrehajtást elrendelő és a foganatosító bíróság gyakran eltérő, utóbbi rendszerint az adós lakóhelye/székhelye szerinti járásbíróóság, amely egyszerűbben be tudja szerezni a melléje kirendelt végrehajtótól a végrehajtási iratokat. A lakóhely szerinti kizárólagos illetékesség meghatározása továbbá egyenletesebb munkateher elosztás eredményezne a bíróságok között, valamint kedvezne az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés elve érvényesülésének. Mindezek alapján megfontolandónak látszik a Tervezet módosítása akként, hogy az elrendelő járásbíróóság helyett az adós lakóhelye/székhelye szerinti járásbíróóság kizárólagos illetékessége kerüljön meghatározásra.

4. Soronkívüliség és eljárási határidők

4.1. Soronkívüliség a hatályos szabályozásban

A Pp. 370/A. § (1) bekezdése alapján a bíróság a végrehajtás megszüntetési és korlátozási perben soron kívül jár el, a tárgyalást legkésőbb a keresetlevél benyújtásától számított 15. napra tűzi ki. A (4) bekezdés értelmében a tárgyalást - legfeljebb 8 napra - csak akkor lehet elhalasztani, ha ez a felek által felajánlott bizonyítás lefolytatása érdekében szükséges.

Az a bírói gyakorlatban már régóta bebizonyosodott, hogy a bíróság számára a tárgyalás kitűzésére meghatározott ilyen jellegű, rövid határidő munkaszervezési okok miatt az esetek többségében nem elegendő, illetve a tárgyalás ilyen határidejű kitűzése esetén is gyakran előfordul, hogy érdemi tárgyalást nem lehet tartani, mert a postai szolgáltatások időigényére tekintettel az idézések kézbesítésének szabályszerűsége nem állapítható meg. Gondot okoz a gyakorlatban az, hogy amikor 15-ik napra kitűzött első tárgyalásra szóló alperesi idézés szabályszerűsége nem állapítható meg, mert a vétív még nem érkezett vissza bíróságra, mikorra tűzze a bíróság a következő tárgyalást? Amennyiben a végív utóbb „nem keresete” jelzéssel érkezik vissza, célszerű a következő tárgyalást -

a Pp. rendelkezéseivel ellentétesen - későbbi hatánapra kitűzni, hogy az idézés szabályszerű legyen akkor is, ha újra ezzel a jelzéssel érkezik vissza a küldemény - figyelemmel arra is, hogy bár a Pp. 370/A. § (1) bekezdése értelmében 15 nap a kitűzési idő, de ennek kisebb csúszása nem lehet abszolút hatályn kívül helyezési ok, mivel az ügy érdemére nem hat ki.

4.2. A Tervezet eljárási határidői

A Tervezet az 551. §-ában rögzíti, hogy a bíróság a végrehajtás megszüntetése, korlátozása iránti perben soron kívül jár el,¹⁰ továbbá, az 555. § (2) bekezdésének c) pontja alapján a tárgyalási időközre meghatározott határidőt 8 napra rövidíti le. Rendelkezik arról is, hogy a perfelvételi és a folytatólagos perfelvételi tárgyalás kitűzésére meghatározott határidő, illetve az érdemi tárgyalás és a folytatólagos érdemi tárgyalás kitűzésére meghatározott határidő egy hónap.¹¹

Így, bár a Tervezet a két tárgyalás közötti időszakot meghosszabbítja, a perfelvételi szakaszra vonatkozó határidő 15 napról 8 napra való lerövidítésével nem rendezi a fennálló ügyintézési határidőkkel kapcsolatos problémát. A kézbesítés időigényességére tekintettel olyan eljárási határidők szabályozása lenne szükséges, amelyek valóban biztosítani tudnák a hatékony előkészítés és eljárás érvényesülését.

5. Felfüggesztés

A Pp. 370. §-a alapján a végrehajtás megszüntetési és korlátozási perben eljáró bíróság az ügyben a végrehajtást felfüggesztheti. A végrehajtás csak kérelemre függeszthető fel, a jogi képviselő nélkül eljáró felet természetesen tájékoztatni kell a felfüggesztés iránti kérelem előterjesztésének lehetőségéről. A felfüggesztés iránti kérelem elbírálásakor a kereset alaposágának az elvi lehetőségét kell mérlegelni, tehát ehhez elegendő a felperesnek az állításait valószínűsítienie. A bíróság a végrehajtást felfüggesztő végzéséhez nincs kötve, azt a per folyamán bármikor megváltoztathatja, illetve a felfüggesztés elrendelésekor lehetősége van a bíróságnak arra, hogy

¹⁰ Ugyanakkor, a szabályozás máshol eltérő terminológiát használ: az 563. §-ban „haladéktalan” eljárást ír elő, az indokolás értelmében pedig a soron kívüli eljárás esetén „a bíróságnak minden intézkedést haladéktalanul meg kell tennie”.

¹¹ Tervezet 555. § (2) bekezdésének d) pontja, illetve 556. §-a

úgy rendelkezzen, hogy a felfüggesztés ellenére bizonyos végrehajtási cselekményeket a végrehajtó elvégezhet.

A Tervezet a bíróság számára a felfüggesztés lehetőségét továbbra is kérelemre biztosítja,¹² azzal, hogy a végrehajtás felfüggesztése vonatkozásában a Vht. 50. §-át megfelelően alkalmazni kell. Ezen hivatkozás beiktatásával a Tervezet egyértelművé teszi, hogy a felfüggesztést elrendelő határozat elleni jogorvoslatnak a felfüggesztésre nézve nincs halasztó hatálya.

6. Perelőfeltételek

6.1. Perelőfeltételek a hatályos szabályozás alapján

A hatályos szabályozás alapján¹³ a végrehajtás megszüntetése iránti per előfeltétele, hogy a végrehajtás megszüntetésére, illetőleg korlátozására a Vht. 41.§-a, illetve 56. §-a alapján ne legyen lehetőség. Ennek alapján végrehajtási eljárás nemperes szakban történő megszüntetéséhez vezet a Vht. 41. §-ban szabályozott eset, azaz amikor az adós okirattal valószínűsíti, hogy a végrehajtandó követelés alaptalan, azt már teljesítették, vagy egyébként megszűnt, és a végrehajtást kérő elismeri az adós állítását; továbbá a Vht. 56. § (1) bekezdése szerinti nemperes eljárásban intézendő az is, ha a végrehajtandó határozatot jogerős határozattal hatályon kívül helyezik, illetőleg megváltoztatják, vagy jogerős bírósági határozat megállapította, hogy a végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre.

A Vht-ban szabályozott megszüntetési, korlátozási lehetőségekhez képest szubszidiárius eszköz a perindítás esete, erre ugyanis csak akkor van lehetőség, ha az alapul fekvő végrehajtási eljárásban, nemperes úton nem lehetséges a végrehajtás megszüntetése, korlátozása, azaz perelőfeltétel a nemperes végrehajtási eljárás során a megszüntethetőség, illetve korlátozhatóság feltételeinek hiánya.

¹² Tervezet 552. §-a

¹³ Pp. 366. §

A végrehajtást kérő kötelezettsége a végrehajtási eljárásban a végrehajtó részére bejelenteni, ha követelése csökkent vagy megszűnt.¹⁴ Amennyiben ezen kötelezettségét a végrehajtást kérő elmulasztja, a Vht. 41. § (1) - (3) bekezdései alapján, ha az adós okirattal valószínűsítette, hogy a végrehajtandó követelés alaptalan, azt már teljesítették, vagy egyébként megszűnt, a végrehajtó a bizonyítékra utalva felhívja a végrehajtást kérőt, hogy 15 napon belül nyilatkozzék a követelés fennállásáról, egyúttal az adóstól felvett összegből a 34. § (5) bekezdésében említett összegeket fizesse be a megfelelő számlára, illetve fizesse meg a végrehajtónak. Ha a végrehajtást kérő a követelés megszűnését bejelentette, és a felhívásban megjelölt összegeket megfizette, a végrehajtási eljárás befejeződik. Ha a végrehajtást kérő elmulasztotta a nyilatkozatot, vagy elismerte ugyan az adós állítását, de a felhívásban megjelölt összegeket nem fizette meg, a végrehajtó az ügyet beterjeszti a végrehajtást foganatosító bírósághoz. Az (5) bekezdés értelmében, ha a végrehajtást kérő a követelés megszűnését (csökkenését) nem ismerte el, az adós a végrehajtás megszüntetése (korlátozása) iránt pert indíthat.

6.2. A Tervezet szerinti perelőfeltételek

A Tervezet az 553. §-a alapján a végrehajtás megszüntetése iránti pernél a hatályos szabályozáshoz képest elhagyja a Vht. 56. §-a szerinti eljárást, mint a per előfeltételét, míg a Vht. 41. §-a szerinti perelőfeltétel változatlanul fennmarad.

A szabályozás ilyen jellegű megváltoztatása az időszerűség és hatékonyság követelménye ellen hat. Célszerű a Vht. 56. §-a szerinti eljárás előfeltételként való rögzítése annak érdekében, hogy ha a keresetlevélben a fél arra hivatkozással kéri a végrehajtás megszüntetését, hogy a végrehajtandó határozatot jogerős határozat hatályon kívül helyezte, egyértelmű legyen, hogy arról nem a peres eljárás során, ítélettel kell dönten, hanem nemperes eljárásban is elintézhető.

Megfontolandó lenne ugyanakkor a Vht. 41. §-a szerinti eljárás előfeltételként való előírásának elhagyása. Amennyiben a keresetlevélben a felperes (adós) arra hivatkozik, hogy a követelést már teljesítette, vagy az alaptalan, vagy megszűnt, akkor a bírónak azt nemperes számba kell lajstromoztatnia, a nemperes eljárásban a titkárnak kell felhívnia a végrehajtót arra, hogy hívja fel

¹⁴ Vht. 40. § (1) bekezdés

nyilatkozatra a végrehajtást kérőt arra vonatkozóan, hogy a követelés megszűnését elismeri-e. Egyszerűsítene és gyorsítaná az eljárást, ha ugyanezt a nyilatkozatot a végrehajtást kérő közvetlenül a perben eljáró bíró felhívására tenné meg akkor, amikor az felhívja arra, hogy nyilatkozzon a keresetben foglaltakról. Figyelemmel arra, hogy a követelés megszűnésének elismerése a végrehajtást kérő (a peres eljárásban alperes) által a gyakorlatban a legritkább esetekben fordul csak elő, és jellemzően a nemperes eljárás sikertelensége után az ügy peres számon folytatódik, a nemperes eljárás lefolytatására utasítás az időszűrés és hatékonyság követelményét sérti.

Abban az esetben is, ha a Vht. 41. §-a szerinti eljárás lefolytatása, mint előfeltétel kerül szabályozásra, indokolt lenne legalább az elévülésre hivatkozás esetén kizárni az előzetes, nemperes eljárás lefolytatásának szükségességét. Ha a felperes a végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását a követelés vagy a végrehajtási jog elévülésére hivatkozással kéri, a nemperes eljárásban - az okirati bizonyításra figyelemmel - az elévülés valószínűsítése nem lehetséges, hiszen az elévülést megszakító körülmény hiánya okirattal nem igazolható.

IV. Az új Pp. Tervezetének hatása a végrehajtás megszüntetése iránti perek hatékonyságára

Az új Polgári perrendtartás megalkotásának elsődleges célja biztosítani a polgári igazságszolgáltatás időszűrését, a jogviták ésszerű időn belül történő elbírálását, a bírósági út hatékonyságát.¹⁵

A Tervezet ebben a vonatkozásban alapvetően kedvező rendelkezése, hogy a végrehajtás megszüntetése iránti perben a kitűzési határidő hosszabbítása összességében a per rövidítése irányába hathat, miután a meghosszabbított határidő már biztosítja az érdemi tárgyalhatóságot. Ugyanakkor, az eddigiekben is betarthatatlan 15 napos kitűzési határidő 8 napra rövidítése egyértelműen a hatékonyság ellen hat. A bírósághoz fordulás egyszerűsítése érdekében célszerű lenne az adós lakóhelyéhez igazítani végrehajtás megszüntetése iránti perben a kizárólagos illetékességet; a hatékonyság növelése érdekében pedig indokolt lenne a az előfeltételek megfelelő és egyszerűsítő szabályozása.

¹⁵ Tervezet indokolásának II. pontja

IRODALOMJEGYZÉK

Vida István: Végrehajtási perek. In: Németh János (szerk.): A polgári perrendtartás magyarázata, második kötet. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

Kengyel Miklós: A magyar polgári eljárásjog. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.

Németh Zoltán György: A jogorvoslati jog érvényesülése a végrehajtási eljárásban. Debreceni Jogi Műhely, 2011/1.

FELHASZNÁLT JOGSZABÁLYOK JEGYZÉKE

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény

A végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény

Az új Polgári perrendtartásról szóló törvény tervezete

Az új Polgári perrendtartás koncepciója